

Vi är experter inom
personbilar,
transportbilar och service
för Renault och Dacia.
Varmt välkomna till oss
på Hedin Automotive
Jägersro Malmö & Lund.

Hedin Automotive Jägersro
Jägersrovägen 100, 21237 Malmö
Tel: 040-671 11 00

Hedin Automotive Lund
Porfyrvägen 13, 224 78 Lund
Tel: 046-23 51 00

DACIA

Info Express

År 8, Nr. 73 • 25 april – 22 maj 2025 • 24 sidor • www.infoexpress.se • www.infoexpress.dk • FRIVILLIGT OM DU GILLAR INNEHÅLLET, SE S.2

**Ingenjör utan examen –
en vanlig väg in i yrket**
S. 21

**Wero: EU:s nya
betalssystem stärker
Europas finansiella
säkerhet**
S. 08

Om hemlösheten i Sverige **S. 12**

HELT NYA SUBARU FORESTER KRAFTFULL, SMIDIG OCH SÄKER

VI ÄR MALMÖS
NYA SUBARU
ÅTERFÖRSÄLJARE

SPARA UPP TILL 40.000:– med XFuel*

3 ÅRS FRI SERVICE**

SUBARU FORESTER med ADVENTURE-paket fr. **399.900:–**
Alla säkerhetssystem och fyrhjulsdrift ingår alltid

Bränsleförbrukning: 8,1 l/100 km, CO₂-utsläpp: 151 g/km (WLTP). Bilen i annonsen är extra utrustad. *Erbjuds under gällande och kända Subaru Forester modeller 2025 med XFuel-paketet. Kan ej alltid kombineras med andra erbjudanden, rabatter eller andra. **Efter 1500, 3000 och 4500 km.

CITY MOTOR
www.citymotor.se
Jägershillgatan 6, 040-42 06 02, Mån-Fre 09-18, Lör 11-15

Köpenhamn kan snart säga farväl till övernattningsförbudet i stadens parker

Fælledparken. Bild Köpenhamn kommun

Ett nytt reglemente öppnar för en mer inkluderande stad – men lekplatser och kyrkogårdar förblir undantag

Köpenhamn tar nu nästa steg mot att avskaffa övernattningsförbudet i stadens parker – en regel som länge har drabbat hemlösa hårt. Ett nytt ordningsreglemente har godkänts av Teknik- och Miljönämnden och skickas nu ut på remiss till kommunens råd och instanser. Förhoppningen är att ändringen kan träda i kraft senare i år.

Det reviderade reglementet innebär att personer utan bostad inte längre ska riskera böter eller bortvisning om de övernattar i exempelvis Fælledparken eller andra gröna områden. Däremot behålls förbudet på lekplatser och kyrkogårdar – dels av säkerhetsskäl, dels för att respektera de barnfamiljer och efterlevande som använder dessa platser.

”Man ska inte straffas för att vara hemlös. Köpenhamn ska vara en stad för alla, och det ska även våra parker vara, säger teknik- och miljöborgmästare Line Barfod.

Köpenhamn har tidigare, i oktober 2023, undertecknat Homeless Bill of Rights, ett internationellt åtagande som bland annat syftar till att hemlösa inte ska bestraffas för att använda det offentliga rummet. Socialborgmästare Karina Vestergård Madsen välkomnar därför förändringen:

”Att sova ska inte vara ett brott. Det är ett grundläggande mänskligt behov, och dagens regler slår helt fel. Det här är ett viktigt steg mot ett mer rättvist och humant Köpenhamn.

Remissförslaget har skickats till bland annat Gröna rådet, Aldrerådet, Handikapprådet, Socialrådet och Ungdomsrådet, samt till Köpenhamnspolisens och naturskyddsmyndigheten. Om allt går enligt planerna, kan stadens parker snart bli en tryggare plats – även för dem som inte har någon annanstans att ta vägen.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Köpenhamns kommun

XPRESS DEALS

Gratis digital annonsering!
Köp en annons i Info Express – få gratis digital annonsering på Xpress Deals!

 0701-888-442 office@xpressdeals.eu www.xpressdeals.eu

Trycksak 3041 0174

Info / Express

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai
E-post: office@infoexpress.se
Distribution: X Solutions HB
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping

Kontaktuppgifter

Webbsida: www.infoexpress.se
Redaktion: office@infoexpress.se
Annonsering: annonsering@infoexpress.se
Hälsa på: hello@infoexpress.se
Vi ser fram emot att få se din hälsning!

PRIS: FRIVILLIGT OM DU TYCKER OM INNEHÅLLET!

GÄLLER VID UTDELNING

Swish: 123 213 99 05 X Solutions HB

Allt material i tidningen lagras digitalt. För ej beställt material ansvaras ej. De som sänder in material anses medge till digital lagring och publicering.

RENAULT & DACIA

Vi är experter inom personbilar, transportbilar och service för Renault och Dacia.

Varmt välkomna till oss på Hedin Automotive Jägersro Malmö & Lund.

Hedin Automotive Jägersro
Jägersrovägen 100, 212 37 Malmö
Tel: 040- 671 11 00

Hedin Automotive Lund
Porfyrvägen 13, 224 78 Lund
Tel: 046- 23 51 00

Öresundspendlingen ökar – men bara åt ena hållet

Bild av Thomas Arvidsson Björklund from Pixabay

Antalet öresundspendlare fortsätter att öka visar ny statistik som släpps idag. Under 2023 nåddes en ny toppnotering med 21 429 öresundspendlare, en ökning med 7 procent jämfört med 2022. Personer som bor i Sverige och arbetar i Danmark utgör hela 94 procent av den totala pendlingen.

– Vi ser en tydlig trend att allt fler väljer att bo i Sverige och arbeta i Danmark. En viktig faktor bakom denna utveckling är den gynnsamma valutakursen. Det är helt enkelt

betydligt mer lönsamt för boende i Sverige att ta ett arbete i Danmark, säger Anna Råman, chef för samhällsanalys på Region Skåne.

Pendlingen från Danmark till Sverige minskar Samtidigt som den totala pendlingen ökade 2023 jämfört med året innan så minskade pendlingsströmmen från Danmark till Sverige under samma period med 16 procent. Det kan delvis förklaras av att den danska kronan har blivit starkare i förhållande till den svenska och att det sällan lönar sig ekonomiskt att ta ett jobb i Sverige.

Den största andelen öresundspendlare arbetar inom företagstjänster, utbildningssektorn och transport och handel. De senaste årens ökning syns tydligt inom hotell- och restaurangbranschen, där antalet pendlare till Danmark ökat med 41 procent. Andra branscher, som byggs- sektorn och information och kommunikation, har också visat påtagliga ökningar.

– Trots oron för gränskontroller och restider ser vi att öresundspendlingen fortsätter att växa. Det är en stark signal om att arbetsmarknaden i Öresundsregionen är attraktiv och integrerad, vilket ger goda förutsättningar för fortsatt tillväxt, säger Linus Siöland, samhällsanalytiker på Region Skåne.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Region Skåne.

Tillfällig möjlighet att rekrytera kvalificerad internationell arbetskraft till Skåne

Efter en omfattande konkurs i Skellefteå har ett stort antal kvalificerade yrkespersoner inom industri, teknik och tillverkning nu blivit tillgängliga för arbetsmarknaden. Många av dem har arbetat hos Northvolt och deras underleverantörer och söker nu nya möjligheter. Detta skapar en unik möjlighet för skånska företag att snabbt stärka sin kompetensförsörjning och konkurrenskraft.

En möjlighet – men tidsbegränsad
Många av de berörda är tredjelandsmedborgare (personer utanför EU) och har därför endast tre månader på sig att hitta ett nytt arbete i Sverige för att få stanna i landet. För att behålla denna värdefulla kompetens i Sverige krävs därför snabb handling från arbetsgivare som vill anställa.

Vad innebär det för skånska företag?
• Tillgång till kvalificerad kompetens: Arbetsförmedlingen i Skellefteå matchar kandidater med relevanta jobb i hela Sverige, inklusive Skåne. Arbetsförmedlingen i Skåne

har upparbetat samarbete med sin motsvarighet i Skellefteå.

- Företag kan synas direkt för kandidater: Genom att lägga upp jobbbannonser på Platsbanken kan ert företag bli en del av matchningsprocessen.
- Ekonomiskt stöd vid rekrytering: Vid anställningar på minst 6 månader kan Arbetsförmedlingen hjälpa till med bohagstransport genom Europeiska globaliseringsfonden. Många av kandidaterna är flyttbenägna och öppna för arbete i övriga Sverige.

Bild: Pixabay

- Få stöd från Arbetsförmedlingen: Arbetsförmedlingen kan även stödja med olika insatser för att friställda snabbare ska kunna ta ett nytt jobb (till exempel arbetsmarknadsutbildning, vissa skraddarsydda insatser, yrkessvenska, praktik med mera.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
W: www.infoexpress.se
Källa: Region Skåne.

Välj den DEMIDEKK som passar dig

Med DEMIDEKK ser huset nymålat ut ...

✓ Länge	✓ Längre	✓ Längst
---------	----------	----------

Alla DEMIDEKK-produkter levererar det bästa skyddet för ditt hus skillnaden är hur lång glans- och kulörhållbarhet produkten har och hur länge huset ser nymålat ut.

Demidekkare målar gärna. Men inte så ofta.

*DEMIDEKK Infinity-familjen håller längst av alla DEMIDEKKs utomhusfärger

Så användes dina skattepengar 2024

Drygt 30 miljarder kronor - så stor är Malmö stads budget. Pengar som ska räcka till mycket, bland annat förskola och skola, äldreomsorg, infrastruktur, kultur och fritid. Här kan du se hur pengarna använts mellan olika verksamheter 2024.

Den största delen av Malmö stads intäkter kommer från kommunalskatten som Malmöbor betalar in. 2024 var Malmö stads totala skatteintäkter 18,1 miljarder kronor. Malmö stad ansvarar för många viktiga verksamheter och pengarna ska räcka till mycket.

Så här fördelades Malmöbornas

skattepengar till olika verksamheter 2024, utifrån 100 kronor:

- 45 kronor gick till förskola, grundskola, gymnasie- och vuxenutbildning.
- 26 kronor gick till äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.
- 16 kronor gick till individ och

familjeomsorg. Det är till exempel kostnader för socialt arbete med insatser för barn, unga, familjer och personer med missbruk, boende för hemlösa och ekonomiskt bistånd.

- 6 kronor gick till kultur och fritidsverksamhet, så som bibliotek, idrottsanläggningar och arrangemang.

- 5 kronor gick till kostnader för infrastruktur och skydd, så som gator, parker och räddningstjänst.
- 2 kronor gick till övrig verksamhet, till exempel politisk verksamhet och arbetsmarknadsinsatser.

Vad är det som kostar?

2024 hade Malmö stads olika verksamheter kostnader för totalt 31,3 miljarder kronor. Det är cirka 1,5 miljarder kronor mer än 2023. Det som blivit dyrare är till exempel material, tjänster och personalkostnader.

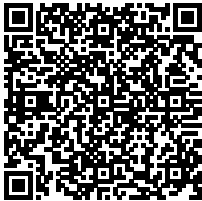
Kostnader kan beskrivas på flera sätt. Så här fördelade sig kostnaderna mellan olika typer:

- 58 procent, den största kostnaden, är personalkostnader för de cirka 28 500 medarbetare som arbetar i Malmö stads olika verksamheter.
- 30 procent är kostnader för olika varor och tjänster.
- 7 procent är finansiella kostnader, som räntor och avskrivningar.
- 5 procent är kostnader för bidrag, som till exempel försörjningsstöd och föreningsstöd.

På malmo.se finns mer information om Malmö stads ekonomi, var pengarna kommer från och till vad de används.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Malmö stad

Gör som Grand – bidra till att fler seniorer får god mat i magen

Vill du nå ut till en potentiell kundgrupp på över 32 000 lundaseniorer och personer i deras närhet? Vi söker matentreprenörer som vill bidra till att fler seniorer får god mat i magen. Grand Hotel har nyligen anslutit sig.

Du som driver en restaurang, ett kafé eller annat matställe kan anmäla dig till att synas på våra sidor med erbjudanden till seniorer i Lunds kommun. I april startar Grand Hotel sina seniorluncher varannan måndag.

- Inget för människor samman som att dela en måltid. På Grand är vi stolta över att vara ett levande hotell som dagligen välkomnar Lundabor i alla åldrar – från unga till äldre, säger kökschef Mikael Börjesson och

restaurangchef Henrik Ljunqvist.

Genom samarbete med lokala matentreprenörer vill Lunds kommun bidra till:

- Bättre möjlighet för dig som aktör att nå ut med konkreta erbjudanden till seniorer.

- Att fler kan ta del av olika restaurangers matutbud på plats, via upphämtning och matleveranser.

Info Express. Källa: Lunds kommun

Kökschef Mikael Börjesson och restaurangchef Henrik Ljunqvist på Grand Hotel. Bild: Lunds kommun

NYA MAZDA CX-80

UPP TILL SJU SITTPLATSER

VÄLKOMMEN IN
OCH PROVKÖR!

Nya Mazda CX-80 är vår största SUV med gott om utrymme och plats för upp till sju personer. Här möts noggrant utvalda detaljer med den senaste tekniken, allt för att du ska kunna njuta av din körupplevelse. Med en elektrisk räckvidd på upp till 61 km och en dragvikt på 2 500 kg är Mazda CX-80 laddhybrid den perfekta bilen såväl för den dagliga pendlingen som för de stora äventyren.

LADDHYBRID FRÅN 563 400 KR | DIESEL FRÅN 539 300 KR

10 ÅRS GARANTI

För EV: Förbr. bk. körning (WLTP): 1,6 l/100km. CO2 bk. körning (WLTP): 35 g/km. Elektrisk räckvidd (WLTP): 61 km. Diesel: Förbr. bk. körning (WLTP): 5,7-5,8 l/100 km. CO2 bk. körning (WLTP): 148-151 g/km. Tidsgaranti: Innefattat: 3 års fabriksgaranti samt 7 års förlängd garanti. Se fullständiga villkor på mazda.se.

CityMotor Malmö
Jägershillgatan 6, 213 75 Malmö
www.citymotor.se
Vardagar 09.30 – 18.00 Lördag 11.00 – 15.00
Söndag Stängt

MazdaCenter Svedala
Industrigatan 3, 233 21 Svedala
www.mazdacenter.nu
Vardagar 09.30 – 18.00 Lördagar Stängt
Söndagar 11.00-15.00

Wero: EU:s nya betalsystem stärker Europas finansiella säkerhet

ett historiskt steg för att återta kontrollen över digitala betalningar har Europa lanserat Wero, en digital plånbok utvecklad av European Payments Initiative (EPI). Projektet backas upp av Europeiska centralbanken (ECB) och erbjuder ett europeiskt alternativ till globala företag som Visa, Mastercard och PayPal.

Varför behövs ett europeiskt betalsystem?
Idag domineras Europas betalinfrastruktur av amerikanska och kinesiska företag, vilket väcker oro kring datasäkerhet och finansiellt oberoende. Christine Lagarde, ordförande för ECB, uttryckte tydligt behovet av ett europeiskt alternativ:

När du tänker på det för tillfället – många av våra digitala betalningar – e-handel, peer-to-peer eller när du använder ditt kort eller din telefon – då förlitar du dig nästan alltid på icke-europeisk

infrastruktur. Oavsett om det är Visa, Mastercard, PayPal eller Alipay, så kommer de från USA eller Kina. — Christine Lagarde, ECB (Euronews)

Vad är Wero?
Wero är en digital plånbok utvecklad av **European Payments Initiative (EPI)** – ett samarbete mellan 16 europeiska banker, däribland BNP Paribas, ING, Deutsche Bank och CaixaBank. Den lanserades 2024 i **Tyskland, Frankrike och Belgien**, och kommer att utökas till Nederländerna och

Luxemburg under 2025–2026.

Med Wero kan användare:
● skicka och ta emot pengar direkt (P2P),
● använda telefonnummer, e-post eller QR-kod,
● hantera betalningar direkt via sina bankappar.

Framtidsplaner: mer än bara en plånbok
Wero siktar på att bli ett komplett europeiskt betalningsekosystem. Planerade funktioner inkluderar:
● betalningar i butik och online,
● ”Köp nu, betala senare”-lösningar (BNPL),

- lojalitetsprogram och digitala kort,
- eventuell integration med framtidens **digitala euro** (Flagship Advisory)

Finns det andra alternativ?
Ja, flera nationella och regionala initiativ pågår inom EU för att utveckla egna betal lösningar. Men Wero är i dagsläget det **enda paneuropeiska projektet** som fått brett stöd från både banker och institutioner.

Wero är inte tänkt att ersätta Visa eller Mastercard, utan att **fungera som ett konkurrenskraftigt alternativ**, drivet och reglerat inom Europa.

Slutsats: En ny era för europeiska betalningar?
Wero är mer än teknik – det är ett symboliskt steg mot ett mer självständigt Europa. Det handlar om kontroll, säkerhet och ekonomisk suveränitet. Framtiden får utvisa om Wero får brett genomslag hos konsumenter och företag, men ett faktum är säkert: Europa har nu sitt eget alternativ.

Hur expansionen kommer att gå till återstår att se, men Europa har ytterligare ett val när det kommer till betalningar.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se

Källor: Wero – Officiell webbplats, BNP Paribas – Wero lansering, Euronews – Är EU på väg att förbjuda amerikanska kreditkort? Flagship Advisory – Analys av Wero, Le Monde – Första stegen för Wero i Frankrike

Kommissionen lanserar plan för att främja cirkulära och energieffektiva produkter i EU

Bild av Gerd Altmann from Pixabay

Ny arbetsplan 2025–2030 för ekodesign och energimärkning antagen

Den 16 april 2025 antog EU-kommissionen arbetsplanen för 2025–2030 kopplad till förordningen om ekodesign för hållbara produkter samt förordningen om energimärkning. Planen listar vilka produktgrupper som ska prioriteras under de kommande fem åren för att främja cirkularitet, energieffektivitet och hållbarhet i hela EU.

Bland de prioriterade produkterna finns stål och aluminium, textilier (med fokus på kläder), möbler, däck och madrasser. Urvalet baseras på deras potential att bidra till en cirkulär ekonomi och minska miljöpåverkan.

Harmoniserade krav på EU-nivå för produkters hållbarhet väntas stärka den inre marknaden, undanröja handelshinder, skapa lika villkor, minska byråkratin och öka den globala konkurrenskraften för företag som satsar på hållbara lösningar.

Kommissionen kommer också att införa breda krav på återvinning för produkter som hemelektronik och små hushållsapparater. Detta inkluderar införandet av ett återvinningsbarhetsindex samt krav på återvinningsbarhet, särskilt för elektrisk och elektronisk utrustning.

Inkluderande process och teknisk analys

Urvalet av produkter grundar sig på en omfattande samrådsprocess med intressenter, medlemsstater och experter, bland annat inom ramen för Ekodesignforumet. Kriterierna bygger på EU:s klimat-, miljö- och energieffektiviseringsmål, samt tekniska analyser.

De framtida kraven kommer att omfatta:
● Produktprestanda, såsom minsta hållbarhet, resurseffekti-

vit, tillgång till reservdelar eller minimalt återvunnet material,

- Produktinformation, inklusive information om klimat- och miljöavtryck. Denna information kommer främst att göras tillgänglig via det digitala produktpasset, eller – för produkter med energimärkning – genom EPREL-registret.

Små och medelstora företag, inklusive mikroföretag och små börsnoterade aktörer, kommer att få tillgång till särskilt anpassat stöd.

Nästa steg

Krav på ekodesign och energimärkning kommer att fastställas genom delegerade akter, baserade på förberedande studier och konsekvensanalyser. Intressenter kommer att involveras under hela processen via Ekodesignforumet.

För vissa energirelaterade produkter kommer pågående arbete inom det nuvarande ekodesigndirektivet att fortsätta, med målet att ha antagna krav senast den 31 december 2026.

Bakgrund

Förordningen om ekodesign för hållbara produkter, som antogs i juli 2024, har som mål att förbättra produkters livslängd, återvinningsbarhet, energiprestanda och cirkularitet – samtidigt som EU:s inre marknad stärks. Den bygger vidare på de positiva erfarenheterna från tidigare ekodesign- och energimärkningsregler.

Tillsammans med ramen för energimärkning ska den hjälpa konsumenter att göra mer hållbara val – och bana väg för en grönare, mer motståndskraftig europeisk ekonomi.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Europeiska kommissionen

VAXKASSETTER.SE

HUDVÅRD OCH VAXPRODUKTER TILLVERKADE I EU

PASSA PÅ!

KONTAKT
E: SUPPORT@VAXKASSETTER.SE
W: WWW.VAXKASSETTER.SE

REA 50%

glasögonmagasinet

Dubbel vårglädje!

Slipade solglasögon på köpet!
(värde upp till 6 595:-)

Just nu får du ett par slipade solglasögon när du köper kompletta glasögon med vår bästa behandling (i-Protection NT, 1 200 kr).
Gäller utvalda solglasögon t.o.m. 22 juni.

Scanna och läs mer på
glasögonmagasinet.se

MALMÖ Södra Förstadsgatan 121 Tel: 040-828 88

EU

Ny EU-lag om leksakssäkerhet: bättre skydd för barns hälsa och utveckling

Bild av G.C. from Pixabay

Förbjuder farliga kemikalier och stärker kontroller av leksaker, särskilt vid onlinehandel och import

EU-parlamentet och minister-rådet har nått en preliminär överenskommelse om nya regler för leksakssäkerhet inom EU. Målet är att minska antalet osäkra leksaker, särskilt de som säljs online eller importeras från länder utanför EU. Det nya regelverket ska skydda barns hälsa och utveckling bättre och ta itu med nya risker kopplade till digitala leksaker och den växande e-handeln.

Förbud mot skadliga ämnen

Utöver redan förbjudna ämnen som är cancerframkallande, mutagena eller reproduktions-toxiska (CRM), införs nu ett förbud mot fler farliga kemikalier. Det handlar om hormonstörande ämnen, ämnen som skadar andningsorgan, hud eller inre organ, samt PFAS och farliga bisfenoler – på EU-parlamentets begäran. Dessutom förbjuds allergiframkallande doftämnen i leksaker för barn under tre år och i alla leksaker som är avsedda att stoppas i munnen.

Nytt digitalt produktpass

Alla leksaker som säljs inom EU ska förses med ett digitalt produktpass (DPP). Det gör det enklare att följa upp produktens ursprung och efterleva säkerhetskrav. Produktpasset ska

innehålla viktig säkerhetsinfor-mation som konsumenterna enkelt når via exempelvis en QR-kod. Det kommer också att effektivisera kontroller vid tullen och förbättra marknadsövervakningen.

Säkerhetsbedömning före försäljning

Tillverkarna måste genomföra en fullständig säkerhetsbedömning innan en leksak släpps ut på marknaden. Bedömningen ska omfatta kemiska, meka-niska, elektriska och fysiska risker, samt brandfarlighet, hygien och radioaktivitet. Även digitala aspekter ska beaktas – till exempel om en digital leksak kan påverka barns psykiska hälsa negativt.

Regler för nätplatfor-mar och aktörer

De nya reglerna förtydligar även ansvaret för ekonomiska aktörer såsom tillverkare, importörer, distributörer och logistikföretag. Onlineplattformar måste utformas så att säljare kan visa CE-märkning, säkerhetsvarningar och en länk till det digitala produktpasset – allt detta ska vara synligt före köp.

Förslaget är samordnat med annan relevant EU-lagstiftning, såsom förordningen om allmän produktsäkerhet, ekodesign och den digitala tjänsteförordningen (DSA).

Citat från huvudförhandlaren
Marion Walsmann (EPP, Tyskland), ansvarig rapportör i EU-parlamentet,

kommenterade:
”Vi har redan världens säkraste leksaker i EU, men en av fem farliga produkter som dras tillbaka från marknaden är en leksak. Därför var det

avgörande att uppdatera 2009 års direktiv. Vi förbättrar nu skyddet mot farliga kemikalier och sårar bättre märkning, särskilt vid onlinehandel. Det här är också ett tydligt signal-värde – för barns säkerhet, rättvis konkurrens och ett starkt europeiskt näringsliv.”

Nästa steg

Detta är ett så kallat ”tidigt avtal vid andra behandlingen”, och nästa steg är att rådet för-mellt antar överenskommelsen. Därefter ska Europaparlamentet godkänna lagtexten vid en andra omröstning i plenum.

Förordningen träder i kraft 20 dagar efter publicering i EU:s officiella tidning. Medlemsländerna får därefter 54 månader på sig att anpassa sina lagar och system.

Info Express-redaktionen
W: www.infoexpress.se
E: hello@infoexpress.se
Källa: Europeiska kommissionen

HEPCAT STORE
chasing freedom since day one

VISIT US ONLINE. HEPCAT.SE
VISIT US LIVE. SANKT LARS VÄG 21, LUND

Upp till hela...
... 50 000 KR
PRISAVDRAG
PÅ DITT KÖK

ERBJUDANDE PÅ BÄNKSIVOR & VITVAROR

Just nu har vi prisavdrag på kök upp till 50 000 kr. Vid köp av kök erhåller du 30% rabatt på våra noga utvalda bänkskivor i kompositsten. Vi erbjuder även fina kampanjpriser på vitvaror. Dessutom har vi 25% rabatt på vårt bad- och förvaringssortiment.

Välkommen in så berättar vi mer!

Ballingslöv® / SVÅGERTORP
DRAKAGATAN 2, 040-37 78 90

Skilnaden i livslängd ökar – rikaste lever över tio år längre än fattigaste

13

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Uppsala universitet

PFAS-utsläppen i Ronneby började tidigare än man trott

– Tidigare har vi trott att utsläppen startade omkring 1985, men dessa nya resultat tyder på att föreningarna började redan tidigare, säger Annelise Blomberg, biträdande forskare i arbets- och miljömedicin, vid Lunds universitet.

Nya studier från Lunds universitet visar att miljöföreningen med PFAS i Ronneby, sannolikt startade tidigare än man trott. Med hjälp av blod från Sveriges PKU-biobank* har forskare hittat förhöjda PFAS-nivåer hos barn födda 1985, vars mammor bodde i området före sin graviditet. De nya forskningsresultaten tyder därför på att föreningen startade före 1985.

● **Ny forskning från Lunds universitet** indikerar att PFAS-föreningen i Ronneby sannolikt började före 1985, vilket utmanar tidigare antaganden om när föreningen startade. Forskarna har upptäckt förhöjda PFAS-nivåer i blodet hos barn födda 1985 vars mammor bodde i området innan graviditeten.

● **PFAS i dricksvatten:** 2013 upptäcktes förhöjda PFAS-nivåer i Kallinges dricksvatten, som orsakas av brandskum från brandövningar på regementet F17. Studier har visat att exponering för PFAS kan medföra hälsorisker som polycystiskt ovariesyndrom och ökad risk för infektioner hos barn.

● **Toppnivåer av PFAS:** Enligt studien nådde PFAS-nivåerna sin topp runt 2007 på grund av förändringar i användningen av brandskum, och de nivåer som uppmättes 2013-2014 kan vara en underskattning av de högsta nivåerna. Forskningen fortsätter för att exakt fastställa när föreningen började.

Under 2013 upptäcktes höga halter av PFAS Kallinges dricksvatten. Efter brandövningar på regementet F17, hade en tredjedel av ortens invånare exponerats

mammor inte blivit exponerade för förorenat dricksvatten hade en medianhalt av PFOS (en typ av PFAS som finns brandskum) på 4 ng (nanogram)/ml. För barn födda under samma period vars mammor druckit förorenat vatten, var motsvarande siffra 18 ng/ml.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

SPECIALBUTIKEN FÖR HUND & KATT

mammut

KARHÖGSTORG i LUND • TEL 046-211 21 22
hej@mammut.nu   www.mammut.nu

Barn som föddes 1996-2013 hade en medianhalt av PFOS på 42 ng/ml.

Kartläggningen av de historiska nivåerna visade också att PFAS-halten nådde sin topp omkring 2007. Det beror sannolikt på förändringar i försvarsmaktens användning av brandskum i samband med brandövningar. De exceptionellt höga nivåer som uppmättes hos befolkningen 2013-2014 är därmed sannolikt en underskattning av de maximala PFAS-nivåer som förekom 2007.

– Detta är den första studien som går bakåt i tiden för att försöka kartlägga när PFAS-exponeringen verkligen började i Ronneby. Nästa steg är att få tillgång till information om tidigare födslar (1980-1985) och var barnens mammor bodde före graviditeten, så att vi slutgiltigt kan avgöra när befolkningens PFAS-exponering började.

Miljökemikalier: Ett osynligt hot – men forskaren Joëlle Rüegg tar strid mot tystnaden

Samtidigt som klimatet och den biologiska mångfalden får stort utrymme i miljödebatten, växer ett mer osynligt hot i tysthet – kemikalierna. Professor Joëlle Rüegg vid Uppsala universitet varnar för hur vardagliga ämnen kan påverka både vår hälsa och framtida generationer. Nu vill hon se kraftfullare åtgärder på både nationell och europeisk nivå.

I skuggan av klimatkrisen och den biologiska mångfaldens kollaps finns ett tredje hot som sällan får lika mycket uppmärksamhet – det kemiska. Miljökemikalier påverkar inte bara vår hälsa utan riskerar även framtida generationers välbefinnande. Trots detta lyser åtgärderna ofta med sin frånvaro.

Professor Joëlle Rüegg vid Uppsala universitet är en av de forskare som vägrar att titta bort. I sitt arbete lyfter hon fram hur vardagliga kemikalier – från plastprodukter, bekämpningsmedel och andra syntetiska ämnen – kan störa kroppens hormonsystem och orsaka långsiktiga skador. Hon pekar särskilt på de så kallade EDC:er (endokrinstörande ämnen), vars effekter kan börja redan i fosterlivet.

”Vi står inför en trippelkris – klimat, biologisk mångfald och kemikalier. Den tredje glöms ofta bort, trots att den hänger tätt samman med de andra två, säger Rüegg.

Forskningen visar att kemikalierna påverkar fertilitet, barns utveckling och ökar risken för hormonrelaterade sjukdomar. Trots detta är kunskapen låg, och regleringen släpar efter. Joëlle Rüegg menar att vi behöver ett paradigmskifte i hur vi hanterar och utvärderar kemikalier.

Hon arbetar nu med att förbättra EU:s kemikalielagstiftning och att skapa bättre metoder för att identifiera skadliga ämnen i tid. Samtidigt efterlyser hon mer politiskt mod och tydligare insatser.

Joëlle Rüegg Professor vid Institutionen för organismbiologi, Miljøtoxikologi
Foto Mikael Wallerstedt

”Det räcker inte att bara prata om hållbarhet. Vi måste också våga ta tuffa beslut för att skydda människor och miljö, säger hon.

Att kemikaliernas påverkan fortfarande är ett okänt hot för många gör hennes arbete än viktigare. Frågan är inte bara vetenskaplig – den är politisk, social och etisk.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Uppsala universitet

VI HAR ETT STORT SORTIMENT
AV SMÅ BÅGAR SOM GÅR ATT HA
PROGRESSIVA GLAS !!

LÄMNA
BUD PÅ
BÅGARNA!

LEG OPTIKER
Glas & Båge

V. MÅRTENSGATAN 1 223 51 LUND TEL. 046-12 87 55

Farliga produkter i Safety Gate 2024: ökad kontroll och bättre skydd för hälsa och miljö

Bild: Dalle

Den 16 april 2025 publicerade EU-kommissionen sin årliga rapport om Safety Gate – EU:s system för snabb varning om farliga icke-livsmedelsprodukter. Rapporten visar att antalet anmälningar under 2024 uppgick till hela 4 137 – det högsta sedan systemet infördes 2003.

Denna ökning återspeglar inte bara att marknadsövervakningen blivit mer effektiv, utan också att fler nationella myndigheter nu använder Safety Gate aktivt för att snabbt reagera på risker och skydda både konsumenter och miljön. I rapporten beskrivs även ett stort antal uppföljningsåtgärder som vidtagits i samtliga EU-länder samt Norge, Island och Liechtenstein.

Kosmetika var den produktgrupp som dominerade statistiken, med 36 procent av alla rapporterade fall. Därefter följde leksaker (15 procent), elektriska apparater (10 procent), motorfordon (9 procent) och kemiska produkter (6 procent). Det gemensamma för en stor andel av de rapporterade produkterna var förekomsten av farliga ämnen – i synnerhet tungmetaller och svettetiska kemikalier.

Kemiska risker stod bakom nära hälften av alla varningar. Bland de mest förekommande substanserna fanns kadmium, nickel och bly i smycken, samt allergiframkallande doftämnen och mjukgörare i plastprodukter. En särskilt oroande trend var att 97 procent av de kosmetikaprodukter som anmäldes innehöll BMHCA – en förbjuden syntetisk doft som kan skada fertilitet och orsaka

hudirritation. Dessa ämnen är inte bara farliga för människors hälsa – de utgör också ett betydande hot mot ekosystemen, då de ofta är svårnedbrytbara och kan spridas via avfall, vatten och luft.

Som reaktion på detta vidtogs över 4 200 marknadsåtgärder – från försäljningsförbud och återkallelser till skärpt tillsyn. Det visar att medlemsländerna agerar snabbt när risker identifieras – men också att behovet av förebyggande insatser ökar.

För att komma åt problemen vid källan har kommissionen inlett förberedelser för EU:s första samordnade produktsäkerhetskontroll av varor som säljs online – en så kallad sweep. Målet är att undersöka hur väl e-marknadsplatser följer kraven i den nya allmänna produktsäkerhetsförordningen, som trädde i kraft i december 2024. Reglerna innebär att alla produkter, oavsett om de säljs online eller fysiskt, måste vara säkra – och att företagen har ett tydligt ansvar att agera när risker upptäcks.

Ett viktigt verktyg i det förebyggande arbetet är den digitala plattformen eSurveillance – en automatiserad webcrawler som varje dag skannar internet på alla officiella EU- och EES-språk. Syftet är att identifiera farliga produkter som fortfarande marknadsförs online trots att de anmälts via Safety Gate. Under 2024 analyserade systemet nästan 1,6 miljoner webbsidor och identifierade över 5 300 webbbutiker där riskprodukter kunde förekomma. Denna digitala övervakning ger myndigheterna i medlemsländerna möjlighet

att snabbt spåra säljare och beordra borttagning av farliga listningar – en insats som stärker det kollektiva konsumentskyddet i hela unionen.

I februari 2025 lade kommissionen även fram ett meddelande om e-handel, med särskilda åtgärder riktade mot inflödet av farliga produkter från tredjeländer. Det handlar bland annat om ökade tullkontroller, harmoniserad tillsyn samt koppling till nya regelverk som Digital Services Act och Digital Markets Act. Syftet är att skapa lika spelregler, ökad transparens och färre kryphål för osäkra produkter.

Tack vare förordningen om allmän produktssäkerhet – och dess krav på spårbarhet, tydlig produktinformation och snabba åtgärder – har konsumentskyddet stärkts. Företag åläggs nu att erbjuda ersättning eller andra åtgärder vid återkallelser, och konsumenterna har fått ett nytt verktyg i form av Consumer Safety Gateway, där de själva kan rapportera säkerhetsproblem.

Sammantaget visar Safety Gate 2024 att EU:s gemensamma insatser ger resultat – men att utmaningarna kvarstår, särskilt när det gäller miljöpåverkan från farliga ämnen i konsumentprodukter. Med hjälp av teknik, samordning och skärpta regelverk tar EU viktiga steg mot en tryggare, mer hållbar och miljömedveten inre marknad.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Europeiska kommissionen

TMP

SPORT OUTLET

TMP OUTLET • Sport & Fritid

1500Kvm märkeskläder!

Sport & Fritid • Alltid 20-80%

TRUE NORTH

Puffer Jacket

Vattenpelare 5000

Herr Stl S-2XL

-42%

799:-

Rek.pris 1399:-

WHISTLER®

Carbon Ski Jacket

Vattenpelare 15.000

Herr Stl S-2XL

-40%

1199:-

Rek.pris 1999:-

tuxer®

Zara Coat

Dam Stl XS-3XL

Vattenpelare 5000

Storlekarna kan variera!

-57%

599:-

Rek.pris 1399:-

CRUZ

Marco

Sweat Hoodie Jr.

Junior Stl 116-164

-50%

199:-

Rek.pris 399:-

CRUZ

Ramin Sweat Pants Jr.

Junior Stl 140-176

-40%

299:-

Rek.pris 499:-

Five

Effie Jacket

Vattenpelare 5000

Dam Stl 34-46

-50%

1099:-

Rek.pris 2199:-

Aiana Jacket

Dam Stl 36-44

-28%

499:-

Rek.pris 699:-

Aiana Vest

Dam Stl 36-44

-33%

399:-

Rek.pris 599:-

hummel®

Lead Football Pants Jr.

Junior Stl 128-176

Storlekarna kan variera!

-50%

249:-

Rek.pris 499:-

weather report®

Bronze PU Backpack

-42%

399:-

Rek.pris 699:-

CARLSTEINS

Root Elite JR VC

Junior Stl 28-32

-40%

299:-

Rek.pris 499:-

CARLSTEINS

Bronze 40L PU Duffel Bag

-42%

399:-

Rek.pris 699:-

CARLSTEINS

Gymnastisk Avenger & Paw Patrol One Size

-46%

69:-

Rek.pris 129:-

VIRTUS

Boxer 3-Pack

Junior Stl 134-164

-47%

89:-

Rek.pris 169:-

VIRTUS

Boxer 3-Pack

Junior Stl 86-128

-46%

69:-

Rek.pris 129:-

VIRTUS

Tröjor 3-Pack

Junior Stl 86-128

-40%

59:-

Rek.pris 99:-

VIRTUS

Hipster 3-Pack

Junior Stl 86-128

-46%

69:-

Rek.pris 129:-

VIRTUS

Ryggskåp Frozen & Spiderman One Size

-42%

199:-

Rek.pris 349:-

CMP

Britan Sneaker

Herr Stl 41-46

-45%

599:-

Rek.pris 1099:-

CMP

Rigel Mid WP

Herr Stl 41-46

-40%

899:-

Rek.pris 1499:-

WHISTLER®

Benin WP

Dam Stl 36-42

Vattentät!

-58%

599:-

Rek.pris 1299:-

WHISTLER®

Lasti Boot

Dam Stl 36-41

-54%

499:-

Rek.pris 1099:-

ZIGZAG

Wanoha Jr.

Junior Stl 24-35

Varmfodrad!

-41%

349:-

Rek.pris 599:-

Vi reserverar oss för slutförsäljning och typografiska fel i denna annons.

Fokus: När immunterapi mot allergi inte fungerar

Det blir allt vanligare att utveckla pollenallergi, allergisk rinit. Nu tittar forskare vid Lunds universitet närmare på effekten av allergen immunterapi. Foto: Pixabay

När vanliga allergimedikiner inte hjälper, kan vissa allergiska personer få immunterapi – ”allergivaccination”. Behandlingen pågår i flera år och är krävande, särskilt för dem som varje gång måste ta sig till en allergimottagning för att få sin spruta. Nu undersöker forskare vid Lunds universitet om man tidigt kan identifiera vilken effekt behandlingen tros kunna få – och därmed ringa in de personer som troligen inte har nytta av den.

Allergi uppstår när immunsystemet feltolkar vanliga ämnen, till exempel pollen, husdammskvalster och mögelsvamp, som ett hot. Immunförsvaret reagerar då kraftigt, bland annat genom att producera antikroppar mot de allergiframkallande ämnena, allergenerna. Symtom uppstår, som täppt och rinnande näsa, klåda och/eller andningssvårigheter – och därmed en försämrad livskvalitet.

– En tredjedel av den svenska befolkningen lider i varierande grad av allergisk rinit, även kallat ”hösnuva” eller pollenallergi. En tydlig ökning har skett i Sverige under de senaste decennierna, och sjukdomen fortsätter öka globalt, berättar Franziska Nordström, doktorand vid Lunds universitet och specialistläkare inom öron/näsa/hals-sjukdomar vid Skånes universitetssjukhus.

Behandlingar vid allergisk rinit

Första behandlingssteget vid allergisk rinit är daglig medicinering för att lindra symtomen. När det inte hjälper står allergen immunterapi (AIT), även kallad hyposensibilisering, på tur. Den behandlingen, berättar Franziska Nordström, är hittills den

enda behandling som kan förändra sjukdomsförloppet till det bättre. Behandlingen ges antingen som tabletter under tungan eller som sprutor (se faktaruta). Tabletterna ska tas dagligen i tre år, medan sprutorna ges i tre till fem år.

Effekten av AIT varierar. Ungefär 80 procent förbättras, med mindre symptom, mindre behov av medicinering och förbättrad livskvalitet som följd. Men upp till en femtedel av de behandlande upplever en begränsad eller ingen förbättring alls.

– Utöver att behandling är tidskrävande, kan AIT ge biverkningar, säger Lennart Greiff, professor vid Lunds universitet inom öron/näsa/hals-sjukdomar, överläkare vid Skånes universitetssjukhus och den som leder studien. Risken för allvarliga reaktion är dock mycket låg, betonar han, men det behövs trots allt ökad kunskap om vilka allergipatienter som efter påbörjad behandling bör fortsätta den eller inte.

Forskarfokuset ligger därför nu på att ringa in vilka av AIT-patienterna som är så kallade ”non-responders”. Blodprover som tagits på de cirka 80 studie-

deltagarna analyseras. Ansvarig för den biten är Mats Ohlin, professor i immunteknologi vid Lunds tekniska högskola/Lunds universitet.

– De blodprover som personerna i studien bidrar med innehåller både IgE-antikroppar som orsakar och IgG-antikroppar som kan skydda mot allergisk sjukdom. Detta unika material ger oss möjlighet att studera hur antikropparnas reaktionsmönster förändras under behandlingstiden, och att se om sådana skillnader relaterar till om behandlingen hjälper eller inte, berättar Mats Ohlin.

Den enkla biten i analysen är att mäta hur mycket antikroppar av olika typer det finns mot varje allergiframkallande ämne. Men forskarna gräver djupare än så för att förstå hur antikropparnas komplexa natur fungerar. Mats Ohlin förklarar vidare:

– Vi bildar antikroppar mot olika delar av varje allergen. Eftersom pollen innehåller många olika allergener, ger det en komplicerad cocktail av antikroppar riktade mot olika delar av pollen. Denna blandning kan skilja sig åt mellan olika personer.

Därför vill forskargruppen nu bryta ner och kartlägga blandningen av hur antikropparna reagerar på allergenernas olika delar (se mer faktaruta). Målet är att hitta mönster hos antikroppar, och därmed kunna förutse om AIT kommer att ha önskvärd effekt.

– Sådana analyser kan i framtiden göra det möjligt att välja rätt personer till behandlingen och att på ett tidigt stadium förutse utfallet av varje patients behandling, säger Mats Ohlin.

Franziska Nordström är den av forskarna som träffar patienterna och på nära håll följer deras behandling. Hon berättar att de patienter som påbörjar immunterapin ofta är högt motiverade på grund av sina svåra besvär. De vet också att behandlingen är lång och kan ha varierande effekt.

Om ingen effekt ses efter den första eller andra pollensäsongen eller om kraftiga biverkningar uppstår, övervägs att avbryta terapin. Men, tillägger Franziska Nordström, detta är inte helt oproblematiskt. Faktorer som inte kan kontrolleras – som variationer i klimat och pollenhalt – måste försöka bedömas och vä-

gas in. Därför blir inte heller den terapeutiska effekten av immunterapin objektivt helt mätbar.

– Här skulle vår studie kunna bidra med nya, relevanta verktyg eller biomarkörer så att vi kanske i ett tidigare skede skulle kunna förutse responsen på behandlingen, säger Franziska Nordström.

Fakta: Allergisk rinit och immunterapi (AIT)

En tredjedel av den svenska befolkningen lider i varierande grad av hösnuva/allergisk rinit/pollenallergi. Både i Sverige och globalt fortsätter dessa allergier att öka. Orsakerna är oklara, men tros bland annat kunna ha att göra med lägre mikrobiell exponering i barndomen med en renare hemmiljö, förändrade livsstilar, global minskning av biologisk mångfald och längre exponeringstider för pollen p.g.a. klimatförändringar.

Andelen personer som drabbas av sjukdom ökar med åldern och sjukdomen debuterar vanligast i tidig vuxenålder. Förekomsten är ungefär 5 procent hos barn vid tre års ålder och 30 procent hos vuxna.

För att vaccination/AIT (allergen immunterapi) ska övervägas, måste patienten ha kvarstående måttliga/svåra symptom trots daglig symtomlindrande behandling (antihistaminer/allergitabletter, kortisonnässpray). Det krävs även ett tydligt samband mellan allergisymptom och exponering för pollen/allergen. Det måste också finnas en så kallad ”IgE-medierad reaktion”, alltså att kroppen har bildat IgE-antikroppar mot det ämne som man är allergisk emot.

Patienten får själv välja om hen vill behandlas med tabletter eller injektionssprutor. Men tablettalternativet är bara tillgängligt för personer med allergi mot kvalster, gräs och björk. För den som har allergi mot pälsdjur (hund och katt) eller insekter (bi och geting), eller en kombination av mer än två allergier, är det sprutor som gäller. Tabletten ska tas varje dag i tre år, medan sprutorna under så kallad uppdosering ges en gång i veckan, och sedan med 6-8 veckors intervall. Den behandlingstiden är också tre år, om det inte handlar om insektsallergi – då gäller fem år.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Hjärtpatienters liv kan räddas med enkel medicinering

Patienter med hjärtinfarkt som får en snabb tilläggsbehandling med blodfettssänkande medicin, har en betydligt bättre prognos än de som får behandlingen sent, eller inte alls. Forskarna bakom studien menar att baserat på resultaten, skulle 100-200 nya hjärtinfarkter, stroke och dödsfall kunna förhindras i Sverige varje år.

Årligen får cirka 21 400 personer i Sverige hjärtinfarkt. Av dem avlider en femtedel. Första året efter infarkten är risken för nya hjärtinfarkter störst, eftersom kärlen då är extra känsliga och nya blodproppar utvecklas lättare. För att stabilisera förändringarna i kärlen måste det farliga kolesterolet sänkas så snabbt som möjligt. Idag är den etablerade behandlingen att sätta in kolesterolsänkande medicin med högpotenta statiner, direkt efter infarkten. Men runt tre fjärdedelar av alla hjärtpatienterna når inte sina behandlingsmål enbart med denna medicinering. De behöver en tilläggsbehandling för att kunna komma ner till en säker nivå på kolesterolvärdet.

– Dagens riktlinjer förespråkar stegvist tillägg av blodfettssänkande läkemedel. Men inte sällan drar upptrappningen ut på tiden, det blir ineffektivt och patienter tappas bort, säger Margrét Leósdóttir, forskare vid Lunds universitet och överläkare i kardiologi vid Skånes universitetssjukhus.

”Flera andra sjukhus i landet har också anammat algoritmen och vår förhoppning är att ännu fler ser över sina rutiner, för att fler patienter ska få rätt behandling i tid och vi därmed kan förhindra onödigt lidande och rädda liv.

I den aktuella studien har hon tittat på patienters prognos om tilläggsbehandling med det blodfettssänkande läkemedlet ezetimib sätts in tidigt (max 12 veckor efter infarkten), eller inte alls. Genom att använda svensk registerdata från 36 000 patienter som fick hjärtinfarkt mellan 2015 och 2022, har Margrét Leósdóttirs forskargrupp med hjälp av avancerade statistiska modeller, kunnat efterlikna en klinisk behandlingsstudie. Resultatet visar att patienter som får en kombinationsbehandling med statin och ezetimib inom 12 veckor efter infarkten och lyckas sänka kolesterolet till målvärdet tidigt, har en bättre prognos och mindre risk för nya infarkter och död än de som får tilläggsbehandling sent eller inte alls. Baserat på resultaten, skulle 100-200 nya hjärtinfarkter, stroke och dödsfall kunna förhindras i Sverige varje år menar Margrét Leósdóttir.

– Att tilläggsbehandling inte sätts in tidigare, beror dels på att tydliga rekommendationer inte finns i dagens riktlinjer och dels på en försiktighetsprincip, för att undvika biverkningar och övermedicinering. Men det finns positiva effekter med att sätta in båda medicinerna i så nära anslutning till hjärtinfarkten som möjligt. Att inte göra det är förenat med

Just nu håller de europeiska riktlinjerna för blodfettsbehandling på att uppdateras och Margrét Leósdóttir hoppas att forskningsresultaten kan ge stöd för ändrade rekommendationer. Foto: Åsa Hansdotter

ökad risk. Läkemedlet som vi har undersökt i studien, är dessutom lättillgängligt, billigt och ger få biverkningar.

Just nu håller de europeiska riktlinjerna för blodfettsbehandling på att uppdateras och Margrét Leósdóttir hoppas att forskningsresultaten kan ge stöd för ändrade rekommendationer. Skånes universitetssjukhus i Malmö har redan infört en behandlingsalgoritm som hjälper läkarna att skriva ut adekvat blodfettssänkande behandling för patienter som haft hjärtinfarkt. Man har sett att patienterna när sina behandlingsmål tidigare och två månader efter hjärtinfarkten, har dubbelt så många patienter fått ner sitt farliga kolesterol till målvärdet, jämfört med tidigare.

– Flera andra sjukhus i landet har också anammat algoritmen och vår förhoppning är att ännu fler ser över sina rutiner, för att fler patienter ska få rätt behandling i tid och vi därmed kan förhindra onödigt lidande och rädda liv, avslutar Margrét Leósdóttir.

Kortfakta om studien: Klinisk forskning//Peer review-granskad publikation//Kvantitativ studie//Forskarinitierad studie//Registerbaserad studie//Statistiska samband//In vivo//Icke randomiserad intervention i två eller fler grupper//Prospektiv//Kohortstudie

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Däckcenter
i Vellinge

Byt däck i Vellinge
Rätt däckverkstad för ditt däckbyte

Adress: Fabriksgatan 3, 235 32 Vellinge
Tel: 040-42 00 52 | E-post: info@dackcenter.se

Eriks
Biluthyrning

0736 - 577 577 ERIKS-BILUTHYRNING.SE

MINIBUSSAR | SKÅPBILAR | LÄTTA LASTBILAR

LUND - ARLÖV/MALMÖ - HELSINGBORG - KRISTIANSTAD

Svenskarna väljer rörlig ränta – rekordnivå på bolånemarknaden

Bild: Pixabay

I början av 2025 hade över 70 procent av svenska bolån rörlig ränta – den högsta andelen någonsin. Trots osäker ekonomi och höga räntelägen väljer allt fler hushåll flexibilitet före trygghet. Det visar ny statistik från Statistiska centralbyrån.

Den svenska bolånemarknaden är i förändring. Enligt SCB har andelen bolån med rörlig ränta nått en rekordnivå: över 70 procent i början av året. Det är en markant ökning jämfört med tidigare år, och pekar

på en växande vilja hos hushållen att anpassa sig snabbt till förändrade ekonomiska förutsättningar.

”Vi ser att hushållen under det senaste året har avstått från att binda räntan på bolån trots att de bundna räntorna legat något lägre än de rörliga, säger Malcolm Svensson Rothmaier, nationalekonom på SCB.

Att hushållen undviker fasta räntor kan ses som ett tecken på minskat förtroende för långsiktiga ekonomiska prognoser – eller som ett medvetet val för att kunna agera snabbare om ränteläget förändras till det bättre.

Kortare bindningstider för fasta räntor

För de som ändå binder sin ränta är trenden tydlig: man binder på kortare tid än tidigare. Istället för 3–5 år väljer många idag 1–2 år.

”Det är en tydlig övergång från längre till kortare räntebindingstider för nya bolåneavtal, säger Marcus Gustavsson, nationalekonom på SCB.

Denna försiktiga hållning kan tolkas som ett sätt att hålla dörren öppen

för framtida refinansiering – eller en reaktion på den höga inflationen och ränteorn som präglat marknaden sedan 2022.

Tillväxttakten bromsar in SCB rapporterar även att tillväxttakten för hushållens lån har avtagit. I februari 2025 uppgick de totala lånen till över 5 000 miljarder kronor, varav cirka 4 200 miljarder utgjordes av bolån.

”En viss återhämtning för bolånetillväxten märks nu i takt med att ränteläget kommer ner jämfört med läget under våren 2024, säger Malcolm Svensson Rothmaier.

Sverige sticker ut i Europa

Svenska hushåll är bland de mest skuldsatta i Europa. I förhållande till BNP ligger skuldsättningen på omkring 80 procent – att jämföra med EU-snittet på cirka 50 procent. Detta skapar både sårbarhet och behov av noggrann ekonomisk styrning, inte minst inom bostadssektorn.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Europaparlamentet

Ingenjör utan examen – en vanlig väg in i yrket

I Sverige arbetar tiotusentals personer som ingenjörer utan att ha avslutat en ingenjörsutbildning. En ny rapport från Statistiska centralbyrån visar att vägen till ingenjörsyrket ofta inte är spikrak – och att praktisk erfarenhet ibland väger tyngre än formell examen.

Att arbeta som ingenjör är ett drömyrke för många – men vägen dit är inte alltid traditionell. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) senaste siffror arbetar över 40 000 personer i Sverige inom olika ingenjörsyrken trots att de saknar en fullständig ingenjörsexamen. Det motsvarar ungefär var femte anställd inom yrkesgruppen.

Många av dessa personer har påbörjat en ingenjörsutbildning utan att slutföra den. Andra har genomgått närliggande utbildningar, såsom teknisk gymnasieutbildning, yrkeshögskoleprogram eller universitetskurser inom exempelvis IT, industri eller byggt teknik. Det finns också de som har

förvärvat sina kunskaper genom arbetslivserfarenhet – så kallad praktisk kompetens.

SCB:s rapport visar också stora skillnader mellan olika befolkningsgrupper. Bland personer födda i Sverige har 84 procent en relevant examen, medan motsvarande siffra bland utrikes födda är betydligt lägre – endast 58 procent. Detta kan bero på flera faktorer: utbildningar från andra länder som inte erkänns i Sverige, språkliga hinder eller svårigheter att komplettera studierna. Det innebär dock inte att kompetensen saknas – snarare att den inte är dokumenterad enligt svenska krav.

I många tekniska branscher

Bild: Pixabay

råder det idag brist på utbildad personal. Det gör att arbetsgivare i allt större utsträckning fokuserar på vad en person faktiskt kan – snarare än vad som står på examensbeviset. Detta gäller särskilt inom IT, industri och byggsektorn, där utvecklingen går snabbt och nya teknologier kräver uppdaterad kunskap som inte alltid hinner fångas upp av traditionella utbildningsprogram.

För att bättre tillvarata den kompetens som redan finns i samhället efterlyser SCB tydligare vägar för validering av yrkeskunskaper. Rapporten väcker också frågan om hur utbildningssystemet kan

utvecklas för att bättre svara mot arbetsmarknadens behov, och hur livslångt lärande ska bli en naturlig del av arbetslivet.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: SCB – Statistiska centralbyrån

Vill du veta mer? Skanna QR-koden för att läsa hela SCB-artikeln online.

SKRÄDDERI & KEMTVÄTT

Experter på kemtvätt och reparationer av textil, skinn, päls, mocka, väskor sömnad.

★★★★★

Djäknegatan 2 21135, Malmö
Tel. 040 54 54 54 | Mob. 076 167 0444
E-post: info@milano-se.com | Webb: milano-se.com

Billackering i Toppklass

Billackering i mästarklass
Hjälp med skadan?

Drop-in skadebesiktning
Tel. 040-942573
E-mail: info@ubilack.se
Webb: www.ubilack.se

Rätsticken
Din glada garnbutik i Malmö

Garner

Tillbehör

Stick-café

www.ratsticken.se

Regementsgatan 84, 217 51 Malmö | Tel. 040- 26 94 46 | Epost: info@ratsticken.se

Konstgalleri

GUSTUS

Adress: Hedmanska gården,
Lilla torg 9, 211 34 Malmö, Sverige
E-postadress: christofgustus@gmail.com
Telefonnummer: +46 707 28 99 68
WWW.gustus.dk/sv/

Sorghum – den uråldriga grödan med klimatpotential för Europas framtid

Sorghum. Bild: Pixabay

Klimatförändringar, utarmade jordar och en växande befolkning tvingar Europa att tänka om kring sin livsmedelsproduktion. Nu riktas blicken mot en gammal kornsort med ursprung i Afrika – sorghum. Forskare vid Københavns Universitet menar att grödan kan spela en avgörande roll i ett mer klimatsmart och resilient jordbruk.

Sorghum är en av världens äldsta spannmål och har länge varit en stapelvara i Afrika och delar av Asien. Nu visar ny forskning från Københavns Universitet att denna tåliga gröda kan bli en nyckelspelare i Europas framtida jordbruk.

Sorghum är naturligt glutenfritt, rikt på proteiner, fibrer och antioxidanter. Det kräver mindre gödsel än andra sädeslag och har en imponerande förmåga att klara både torka och översvämningar. Dessa egenskaper gör det särskilt intressant i en tid då klimatförändringar påverkar jordbruket globalt.

En utmaning har dock varit att förstå de genetiska mekanismerna bakom sorghums robusthet. Men med hjälp av en ny teknik, kallad 'FIND-IT', kan forskare nu snabbt identifiera mutationer i specifika gener inom stora frösamlingar. Tillsammans med en omfattande biobank av sorghumvarianter öppnas möjligheter för att utveckla sorter som är anpassade för både norra och södra Europa.

”Med projektet har vi fått en större höstack, nästan bokstavligen talat, i form av en omfattande samling av sorghumplantor och deras frön, som representerar nästan hela den genetiska variationen av sorghum. Samtidigt har vi med 'FIND-IT' fått en teknik som gör det möjligt att snabbt och effektivt hitta nålen i höstacken i form av de varianter i specifika gener som vi misstänker är avgörande för plantans egenskaper, säger lektor Nanna Bjarnholt från Institutet för Plante- och Miljövetenskap vid Københavns Universitet.

Sorghum är redan en viktig gröda i Afrika, men forskarna ser också en stor potential för dess odling i Europa. Dess effektivitet i att utnyttja jordens kväve innebär ett minskat behov av gödsel, vilket kan leda till minskade utsläpp av växthusgaser och mindre förorening av vattendrag. Dessutom kan dess näringsrika egenskaper bidra till en mer hållbar livsmedelsproduktion.

Medan majs är nära besläktat

rianter som också klarar kallare klimat.

”Sorghum är nära besläktat med majs, men mycket mer robust mot exempelvis torka och har en kortare mognadstid, vilket kan vara nödvändigt särskilt på nordliga breddgrader där somrarna är korta. Å andra sidan är den inte lika tålig mot kyla. I det bästa scenariot kommer den forskning som nu påbörjas att kunna ge resultat i båda riktningarna: Majsplantor med kortare mognadstid och torktålighet samt sorghumgrödor som tål kyla lika bra som majs, säger lektor Nanna Bjarnholt.

Med dessa framsteg kan sorghum bli en viktig del av Europas anpassning till klimatförändringar och bidra till en mer hållbar och resilient livsmedelsproduktion.

Info Express-redaktionen
E: hello@infoexpress.se
Källa: Københavns Universitet

Bilvård Malmö

Välkommen till en av Malmö's äldsta bilvårdsanläggningar. Vi startade redan 1989 med DITEC på Højagatan.

Vi erbjuder:

- ▶ Keramiskt lackskydd
- ▶ Rikt av bucklor
- ▶ Motoroptimering
- ▶ Rekond & Polering
- ▶ Bilsanering

- ▶ Strålkastarrenovering
- ▶ Däckservice
- ▶ Solfilmsmontering
- ▶ Stenskottsfolie (PPF)
- ▶ Biltvätt och städning

Cypressvägen 29, info@zvizzer-malmo.se, 040-21 54 00

Contura & Premodul Vårkampanj!

Gäller 21/4 – 9/5 2025.

Contura
SPARA
2000 kr
ÅRETS KAMIN 2025

Fr. 23 900 kr
Ord. pris fr. 25 900 kr

Contura 510 är en av Sveriges mest älskade braskaminer. Det är en kamin som passar till de flesta rum, både till utseende och storlek. Finns i flera olika versioner.

Contura

Skorsten
Spara
3000 kr
Premodul

Premodul
SKORSTENSSYSTEM FRÅN CONTURA

210-serien
Spara
2000 kr
Contura

Fr. 20 900 kr
Ord. pris fr. 22 900 kr

Contura 210 är en rak och modern kamin med stor glaslucka. Kaminen kommer med små korta ben, tänkt att ställas i en stor öppen spis, eller på en murad sockel eller bänk.

856-serien
Spara
2000 kr
Contura

Fr. 23 900 kr
Ord. pris fr. 25 900 kr

Contura 856 har generösa sidoglas som gör elden synlig från hela rummet. Braskaminen finns även med integrerad tilluftskanal för Premodul tilluftsskorsten.

i5 kassett
Spara
2000 kr
Contura

Fr. 21 900 kr
Ord. pris fr. 23 900 kr

Contura i5 är en spiskassett för installation i öppen spis eller eldstadsöppning. Passar de flesta öppna spisar.

Boka möte med oss. Vi hjälper dig med installation.

eldase

Eldabutiken Vellinge

Välkommen till Falsterbovägen 197

Öppet: mån–tors 10–18, fre 10–16, lör 10–13, söndagar stängt

22

Info Express

Nyhet ✨

SHOPPING VIBE

Trender

Erbjudanden

Inspiration

Upptäck trender,
erbjudanden &
inspiration - direkt
i brevlådan och på
www.xpressdeals.eu

Kommer strax:
En helt ny bilaga från Info Express